

TIETOA ILMASTOPANEELISTA JA SEN TOIMINTATAVOISTA

Mikä on Suomen ilmastopaneeli?

Suomen ilmastopaneeli on tieteellinen ja riippumaton asiantuntijaelin, joka tukee ilmastopolitiikan suunnittelua ja sitä koskevaa päätöksentekoa tutkimustietoa koostamalla. Ilmastopaneeli antaa neuvoja ja suosituksia sekä edistää tieteen ja politiikan välistä vuoropuhelua ilmastokysymyksissä. Suomen ilmastopaneelin rooli ja tehtävät on määritelty [ilmastolaissa](#) (423/2022). [Ilmastopaneelin asetuksessa](#) (349/2023) on tarkempia säännöksiä paneelin kokoonpanosta, asettamisesta ja toiminnasta sekä jäsenten toimikaudesta ja palkkioista. Ilmastopaneelissa on mukana ansioituneita tutkijoita ilmastopolitiikan kannalta keskeisiltä tieteenaloilta. Ilmastopaneeli on ryhmä tutkijoita, joiden työtä tukee korkeakouluun tai tutkimuslaitokseen erikseen palkattu Ilmastopaneelin sihteeristö.

Mitä Ilmastopaneeli tekee?

Ilmastopaneeli edistää tieteen ja politiikan välistä vuoropuhelua ilmastokysymyksissä. Ilmastolain mukaan paneelin tehtävänä on tuottaa, koostaa ja eritellä tieteellistä tietoa sekä tunnistaa tietotarpeita ilmastomuutoksen hillitsemisestä ja siihen sopeutumisesta ilmastopolitiikan suunnittelua, toimeenpanoa, seurantaa ja päätöksentekoa varten. Ilmastopaneeli antaa lausuntoja ja suosituksia ilmastopoliittiseen päätöksentekoon. Ilmastopaneeli voi lisäksi tuottaa selvityksiä ja muita materiaaleja sekä viestiä niistä päätöksentekijöille ja muille sidosryhmille.

Ilmastopaneelin selvitykset ja kannanotot tehdään tieteellisin perustein ja paneelin itse valitsemilla tavoilla. Paneeli tukee eri ministeriöiden tietotarpeita ja tuottaa tarvittaessa ilmastopoliittisen päätöksenteon tueksi taustatietoa. Ilmastopaneeli toimii kuitenkin itsenäisesti ja riippumattomasti, eivätkä tietopyyntöjen esittäjät vaikuta paneelin työn lopputuloksiin tai kannanottoihin. Loppuraportit, lausunnot ja kannanotot julkaistaan Ilmastopaneelin verkkosivuilla ja niistä tiedotetaan medialle sekä muille sidosryhmille.

Ketkä kuuluvat Ilmastopaneeliin ja miten panelistit valitaan?

Valtioneuvosto nimittää paneelin puheenjohtajan, kaksi varapuheenjohtajaa sekä enintään kaksitoista muuta jäsentä korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten ehdotusten perusteella. Jäsenet työskentelevät korkeakouluissa tai tutkimuslaitoksissa eri puolilla Suomea. Jäsenet nimetään nelivuotiskaudeksi kerrallaan. Ilmastopaneelin jäsenillä tulee olla tohtorin tutkinto, aktiivinen rooli korkeatasoisen tutkimuksen julkaisemisessa ja akateemisessa tehtävässä tai emerita/emeritus. Heillä tulee myös olla hyvä kansallisen ja kansainvälisen ilmastopolitiikan tuntemus, kyky välittää tietoa ja rakentaa vuorovaikutusta tutkimuksen ja päätöksenteon välillä sekä lausua ilmastopolitiikan asiakirjoista. Jäseniltä edellytetään yleisten tieteen etiikan periaatteiden noudattamista.

Saavatko Ilmastopaneelin jäsenet palkkaa?

Panelisteille maksetaan Suomen ilmastopaneelista annetun valtioneuvoston asetuksen (349/2023) 5 §:n mukainen kiinteä vuosipalkkio, joka on puheenjohtajalla 10 000 euroa, varapuheenjohtajilla 7 000 euroa ja jäsenellä 5 000 euroa.

Miten Ilmastopaneelin toiminta rahoitetaan?

Ilmastopaneelin toimintaa rahoitetaan valtion budjetista. Kaudella 2020–2023 Ilmastopaneelin budjetti on ollut vuositasolla 750 000 euroa. Vuosibudjetti kattaa esimerkiksi sihteeristön työntekijöiden palkat, paneelin tutkimushankkeet, panelistien vuosipalkkiot ja julkaisut. Rahoitus myönnetään valtionavustuksina, joissa on 10 prosentin omarahoitussuosus.

Miten Ilmastopaneeli työskentelee?

Ilmastopaneeli seuraa ilmastopolitiikan ja hallinnon prosesseja, kuten lakien valmistelua, antaa lausuntoja, toteuttaa omia selvityshankkeitaan ja osallistuu sidosryhmäkeskusteluihin. Ilmastopaneeli päättää, mitkä aiheet se ottaa käsittelyyn ja mistä lähdetään tekemään selvitystyötä. Valinnoissa huomioidaan paneelin laissa määritelty tehtävä sekä ajankohtaiset kehitysuunnat kansallisessa ja EU:n ilmastopolitiikassa. Nimitettävä uusi paneeli voi muodostaa omat toimintatapansa ilmastolain määrittelemien reunaehtojen sisällä. Kaudella

2020–2023 paneelin työ on koostunut koko paneelin, puheenjohtajiston, sihteeristön sekä hankkeiden tai lausuntojen yhteydessä muodostettujen työryhmien työstä.

- Koko paneeli osallistuu kokouksiin, joissa käydään läpi ajankohtaisia asioita, hankkeita ja ilmastopaneelin päivittäistä toimintaa, mukaan lukien julkaisut ja lausunnot.
- Puheenjohtajisto kokoontuu yleensä ennen koko paneelin kokousta. Puheenjohtajistoon kuuluvat puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Pääsihteeri, eli rahoituksen valvoja, ja sihteeristö avustavat puheenjohtajiston työtä ja ovat läsnä kokouksissa. Puheenjohtajisto tekee tarvittaessa linjauksia tai päätöksiä ja hoitaa muita juoksevia ja kiireellisiä asioita sekä päivittäisen toiminnan sujumiseen liittyviä rutiinasioita.
- Sihteeristö toimii puheenjohtajiston alaisuudessa. Sen käytännön työtä johtaa paneelin puheenjohtaja, joka on sihteeristön työntekijöiden esihenkilö. Sihteeristö toimii koko paneelin tukena sen ilmastolaissa määritellyn tehtävän toteuttamisessa, tarvittavan tietopohjan vahvistamisessa ja hanke työssä. Sihteeristö hoitaa Ilmastopaneelin käytännön asioita, kuten erilaisten selvitystöiden tekemisen, yhteydenotot, lausuntojen valmistelun, julkaisut sekä tilaisuuksien ja kokousten järjestelyt yhteistyössä panelistien kanssa.
- Ilmastopaneelin omat hankkeet voivat muodostaa työryhmiä tietyn aiheen ympärille. Ilmastopaneelin jäsenet päättävät tarvittavista tieteellisistä selvityksistä, joiden avulla voidaan kasvattaa tietopohjaa ja vahvistaa monitieteistä näkemystä ilmastopolitiikan suunnittelun ja toteuttamisen tueksi. Yleensä Ilmastopaneelin hankkeissa koostetaan olemassa olevaa tieteellistä tietoa. Hankkeiden laajuus, tavoite ja kesto vaihtelevat tarpeen ja aiheen mukaan. Kaikista Ilmastopaneelin meneillään olevista ja jo päättyneistä hankkeista on lisätietoa Ilmastopaneelin verkkosivuilla www.ilmastopaneeli.fi/aineistot-ja-raportit.
- Lausuntojen valmisteluun voidaan muodostaa sihteeristön koordinoimia ad hoc -työryhmiä. Ilmastopaneelin lausuntojen laatimiseen osallistuvat paneelin jäsenet, joilla on paras asiantuntemus kulloisenkin lausuntopyynnön aiheesta, sekä yleensä myös sihteeristö. Ilmastopaneelin lausunnoissa on näkyvissä lausunnon muodostamiseen osallistuneiden panelistien nimet, jotka edustavat Ilmastopaneelia asiantuntemuksellaan kyseisessä yhteydessä. Ilmastopaneelin antamat lausunnot on julkaistu verkkosivuilla: <https://www.ilmastopaneeli.fi/aineistot-ja-raportit/#lausunnot>

Millä perusteella Ilmastopaneelin näkemykset muodostetaan?

Ilmastopaneeli laatii suosituksensa ja lausuntonsa tieteelliseen tietoon ja sen soveltamiseen perustuen. Kaudella 2020–2023 Ilmastopaneeli on muodostanut näkemyksiä koko paneelin kesken, työryhmittäin tai lausuntokohtaisesti. Keskeiset linjaukset muodostetaan koko paneelin yhteisen työskentelyn ja asiantuntemuksen pohjalta. Koko paneelin kannat hyväksytään kohta kohdalta paneelin kokouksessa kaikkien panelistien asiantuntemuksen perusteella. Jos jollain panelistilla on eriävä näkemys, se kirjataan ylös. Ilmastopaneelia voivat edustaa julkisuudessa puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä sovittaessa myös muut panelistit. Paneelin jäsenet edustavat erityisesti oman asiantuntemuksensa puitteissa olevissa kysymyksissä.

Ilmastopaneeli edistää tieteen ja politiikan välistä vuoropuhelua ilmastokysymyksissä. Se antaa suosituksia hallituksen ilmastopoliittiseen päätöksentekoon ja vahvistaa monitieteellistä otetta ilmastotieteissä. Ilmastopaneelin selvitykset ja kannanotot tehdään tieteellisin perustein ja paneelin valitsemilla tavoilla. Eri ministeriöt ja työryhmät voivat antaa Ilmastopaneelille toimeksiantoja, mutta eivät vaikuttaa lopputulokseen tai kannanottoihin. Vuosina 2020-2023 on käynnissä valtioneuvoston nimittämän Ilmastopaneelin toinen toimikausi. Ensimmäinen toimikausi oli vuosina 2016-2019. Ennen ilmastolakia Ilmastopaneeli toimi ympäristöministeriön asettamana 2012-2015. Ilmastopaneelin jäsenet työskentelevät korkeakouluissa tai tutkimuslaitoksissa päätoimisesti ja tekevät ilmastopaneelityötä sivutoimisesti. Ilmastopanelistit nimitetään korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten antamien ehdotusten perusteella nelivuotiskaudeksi kerrallaan. Ilmastopaneelin työtä avustaa viisihenkinen sihteeristö.

www.ilmastopaneeli.fi
www.twitter.com/Ilmastopaneeli1
info@ilmastopaneeli.fi